

شیخ فضل!... چرا بر دار رفت؟!

(قسمت سوم)

!(۴۴) قانون اساسی فرانسه بدون دخل و تصریف؟!

روزنامه مقاومت، سخنگوی نهضت "مشروعه مشروعه"، بارها بر مجلس خواهی و عدالت طلبی و قانونگرایی هواداران شیخ شهید و التزام به اسلامیت این امور تأکید کرده و از جمله در یکی از شماره‌ها چنین می‌نویسد: "از اینجا معلوم می‌شود که مجلس خواهی کیست و که می‌خواهد مجلس را از ریشه برکنند و خراب نماید؟ مقاصد مهاجرین (طرفداران مشروعه مشروعه)، بقاء مجلس و بودن نظامنامه (قانون اساسی) است. در همه حال، ای برادران، القوی از این دوست‌نمای دشمن سریره، چنین ارائه می‌نماید که ما می‌خواهیم جواب مقاصد علماء و حجج اسلام را بدھیم و اینکه ما قانون اساسی لازم نداریم!!

ای بیچارگان؛ تاکی می‌خواهید شبهه کاری و تحصیل مقصد سری تماید؟ من می‌دانم که مقصود چیست و باین شباهات نمی‌شود جواب مقاصد تامة کامله حجج اسلام را داد. بطور روان و عوام فهم می‌گوییم تا همه بفهمند: امروز علماء اعلام، متفق الكلمة هستند که باید در این طوفان عظیم، حفظ بیضه اسلام را نمود و نگذاشت که دشمنان دین بتوانند خلی وارد سازند. این مطلب بر دونحو می‌شود و هر کدام بشود مقصد علماء، حاصل است:

اول: آنکه توشه شود که حدود مجلس شورای ملی، تعديل امور دولتی و اصلاحات مملکتی است چنانچه از ابتداء، همین امر منظور بود.

ثانیاً: اگر بنا شد ترجمه قانون فرانسه انتشار شود برای حفظ اسلام باید آن اصلاحات و ترتیبات که در خود

مجلس با حضور علماء اعلام و کلا داده شد رسماً نوشته شود تارفع این غایله بشود لکن قانون نظامنامه، حقی است علیحده برای انتظام امور مملکت، و علماء مثل سایر اهالی ممکلت، حق مطالبه دارند و به برادران دیگر هم می‌گوئیم چرا ساکتید؟ آیا می‌شود این مجلس بريا باشد بی‌قانون که هرکس هرجه خواهد بگوید و بکند؟ آنوقت معلوم است هرج و مرج منجز بکجا خواهد شد و بلووا و ازدحام منتهی خواهد شد به هم خوردن مجلس و این امر خطیر(مجلس شورا) بهوای نفس چند نفر از بین برود. پس خوبست همان قسم که سختی در مطالبه نظامنامه شد باز هم بشود تا امر مجلس شورای ملی، منظم گردد. و برادران دینی، زیاده بر این گول نخورند و از خواب غفلت بیدار شوند و مطالبه حقوق خود را بنمایند و مقاصد حجج اسلام و علماء اعلام مهاجرین را انجاج نمایند و نگذارند که مقاصد مفسدین در اخلال مجلس، صورت بگیرد.»

۴۵) شعار «قانون اساسی» پس چه شد؟!

خط روشنفکری انگلیسی و غربگرایان سکولار، ابتداء جبهه مقاومت و شیخ شهید را به مخالفت با قانون و بویژه قانون اساسی (نظامنامه اساسی) متهم کردند اما وقتی دست آنان رو شد و شیخ تصویح کرد هم مجلس و هم تدوین قانون اساسی را قبول دارد ولی با رعایت ضوابط اسلام و مصالح و استقلال ملت ایران؛ و وقتی شیخ، کپی برداری محض و بدون ابتکار عمل و اصلاحات از روی قانون اساسی فرانسه و انگلیس ... را مورد انتقاد و افشاگری قرارداد و از ضرورت تشکیل مجلس با رعایت ضوابط دینی قانونگزاری و نیز از ضرورت تدوین قانون اساسی با اصلاحات اسامی برروی قوانین اروپائی دفاع کرد، همان کسانیکه شیخ را به ضدیت با قانون اساسی متهم و علیه او جوتسازی می‌کردند، ناگهان پیشنهاد شیخ و اصل قانونگرایی و قانون اساسی را مسکوت گذارند و آنگاه شیخ بود که فریاد می‌زد چرا تا از قانون اساسی اسلامی (و نه قانون اساسی اروپائی و غربی) سخن بیان آمد، دیگر کسی شعار قانون اساسی نمی‌دهد و مسئله قانونگرایی بكلی فراموش می‌شود؟!

روزنامه جبهه مقاومت و متحضنین و مهاجرین می‌نویسد:

«حال ماهها گذشته و می‌گذرد که ابدأ صحبتی از نظامنامه اساسی (قانون اساسی) نیست و کسی مطالبه ندارد. ای برادران مملکتی که می‌گویند سی کروزید آیا چه شد آن مطالبه سخت؟! نظامنامه را اگر حاجت نبود پس چرا آن سختیها کردیم و اگر حاجت است چرا حالا خامد و خاموش هستید؟ این کلاه و مبعوثین شماها

نمی‌دانم چه می‌کنند و در چه خیال‌اند؟ گویا خیالی غیر از جلب نفع شخصی و تحصیل حیثیات برای خود نداشته باشند. این روزها شنیده می‌شود محض عدم مساعدت با مقاصد اسلامیه، بعضی اشخاص مذاکره می‌نمایند که مانظامنامه و قانون اساسی نمی‌خواهیم.

این چه کلمه‌ایست؟ آیا می‌شنوید یا نه؟ و می‌دانید غرض را یا نه؟ این حرف بر جمیع تقاضیهای، غلط و موجب تضییع حقوق سی‌کور نفوس است بلکه منجر بفساد اصل مجلس است. گمان دارم که رندان، با این تدبیس می‌خواهند مجلس را از بین ببرند و خدمات یکساله تمام طبقات، بهدر داده و خسارات اهالی مملکت، همه را بادهند و استبداد را بحال اول برگردانند.

عجب است که بخلط مبحث، اشاعه می‌دهند که اسلام طلبان، مستبدند. (اگر مقاومت بر سرعقائد، استبداد است)، البته باید مستبد باشند و اساس هر دینی بر استبداد است. اما خود این منافقان، اغفالگرانه می‌خواهند این مردم بیچاره را در قید استبداد نگهدازند».

ملاحظه می‌شود که مخالفان شیخ، ابتدا خط مقاومت را ضد آزادی، ضد مشروطه، ضد عدالت، ضد مجلس و ضد قانون اساسی، نامیده و اتهامات می‌زدند. اما پس از آنکه طرفداران "مشروطه مشروعه"، اثبات کردند که هیچیک از این اتهامات، روانیست و باید قانون و مجلس و مشروطه باشد اما بر اساس تعالیم اسلامی باشد، آنگاه خود مشروطه‌چیان طرفدار غرب، از خیر چنین قانون و نظامنامه‌ای گذشتند.

۴۶) وکیل، بیش از موکل‌اش، اختیارات ندارد

تفکیک "برنامه‌ریزی" از "شریعت سازی"، از نکات مهم تئوریک نهضت شیخ شهید بود. ایشان در برابر دو صفت ایستاده بود که یکی، قوانین اسلام را مشمول مرور زمان دانسته و آن را منسوخ و مهجور خواسته و بدعتگزارانه در برابر شریعت‌الاهی ایستاده و بجای آن قوانین ماتریالیستی غربی و سکولار را پیشنهاد می‌کردند و دیگری هرگونه برنامه‌ریزی اجتماعی و مدنی جهت جلب منافع و دفع مضار را که لفظاً و عیناً منصوص نباشد ممنوع می‌دانست. حال آنکه شیخ طرفدار برنامه‌ریزی‌های عقلانی و اجتهادی با استفاده از عقل و تجربه عام بشری امّا در راستای اهداف و احکام دین و در حوزه مباحثات بود. شیخ، مخالف بدعتگزاری و دین‌سازی بود و از قانونگذاری‌های اجرائی و ابتكارات مدنی و اجتماعی جهت رعایت منافع مردم و مصالح

اجتماعی کاملاً دفاع می‌کرد. شیخ از ابتداء تشکیل پارلمان، برروی تفاوتهای پارلمان اسلامی و پارلمان لائیک حساس بود. مشروطه‌خواهان مشروعه طلب و حواریون شیخ شهید در این باب که قانون، قانون خداست و همه چیز باید تابع آن باشد، از جمله، چنین استدلال می‌کردند که:

واضع قانون اولاً باید عالم بمصالح و مفاسد کلیه عالم شخصاً و نوعاً بوده باشد.

ثانیاً: آنکه عادل باشد که حیف و میل نکند و برخلاف علم خود، صلاحیتی ننماید.

ثالثاً: آنکه باید رئوف باشد تا تکلیفات و تحمیلات که موجب ترقیات ظاهر و باطن است در حد طاقت مردم و آسان‌ترین طریق بوده باشد. و این صفات، جز در خدا و رسول خدا و شریعت الاهی، رعایت نشده است. لذا هیچکس حق تغییر این احکام یا قانونگذاری برخلاف آن را ندارد.

علوم شد احمدی از اهل علم، حق مداخله در احکام نخواهد داشت و در این صورت، دیگران چگونه دخالت کنند در اینگونه امور با اینکه، در امری که خود موگل، حق مداخله ندارد مثل قانون قضائی و قانون جزائی و غیره‌ها، وکیل هم حق مداخله ندارد. (فیالله و للشوری) بنابراین نبایستی دخالت در اموریکه شرع، حکومت فرموده، بنمایند. قوانین جاری در مملکت هم نسبت بنوامیس الهیه از جان و مال و عرض مردم باید مطابق فتوای مجتهدین عدول هر عصری که مرجع تقليید مردم‌مند، باشند. اما وکلاء پس چون اختیارات آنها تابع اختیارات موکلین آنهاست باید معلوم شود درجه اختیارات موکلین تا چه حد است تا تکلیف وکلاء هم معلوم شود. مردم را حق جلب منافع و دفع مضر از دشمن داخلی و خارجی است برهمین اساس بود که مردم، سلطنت استبدادی را سلطنت اشتراطی تبدیل نمودند. و چون عده دشمنان، بیش از قوه دفاعی فردی است از این رو تشکیل لشکر و کشور را لازم دانستند و این حق را داشته‌اند لذا وظیفه وکلاء، از قبیل تحصیل قوه دفاعی یا جهت نافعه برای موکلین خود و امور راجع بملک و لشکر و کشور است.»

۴۷) طالبان «آزادی مطلق»، نه حقوق می‌شناسند و نه صاحبان حقوق را

نهضت شیخ، نهضت ضد ظلم و ابستگی واستبداد بود و اگر با منادیان «آزادی مطلق» بیان و مطبوعات نیز منتقدانه برخورد می‌کرد بدان علت بود که این نوع آزادی‌خواهی صوری و هرج و مرج طلبانه را اصلی‌ترین بستر ثوریک بنفع «استبداد» می‌دید. خط مقاومت می‌گفت:

«ای مسلمین، کوشش نمایید دست اعادی را از ظلم، قطع فرمائید و بعضی صاحبان جراید که دشمن اخلاق انسانیت و مولد اخلاق بهیمیت و سبیعت و شیطنت می‌باشند بعقل و شرع، عقا». فرموده و «ازادی مطلق طلبان» را مانند مجانین، مقید سازید زیرا هر حاکمی که حکم‌ش بنحو اطلاق است، علی‌الاطلاق دیوانه خواهد بود مثل آنکه شهوت، مشتهای خود را می‌طلبد و ابدأً تقییدی در حکم آن نیست. معلوم است چنین حاکمی که نه حقوق را شناسد و نه صاحبان حقوق را، دیوانه است و هم چنین است حال سایر حکام از سبیعت و شیطنت و غیره‌ها والسلام علی من اتبع الهدی».

۴۸) پیشنهادهای مشخص شیخ

خط مقاومت شیخ شهید، برای آنکه متهم به منفی‌بافی و کلی‌گویی نشود، هر از چندی، پیشنهادات مشخص جهت حل اختلافات و افشاء انحرافات، ارائه می‌کرد که از جمله می‌توان به یکی از شماره‌های روزنامه شیخ در تحصن اشاره کرد که می‌نویسد:

«صورت مقاصد مهاجرین دامت برکات‌هم بر وجه اجمال در این ورقه برای برادران دینی نوشته می‌شود که بدانند بهیچوجه غرض دنیوی نیست.

اولاً پس از کلمه "مشروعه" در اول قانون اساسی، تصریح به کلمه "مشروعه" و قانون محمدی «ص ۱ بشود.

ثانیاً لایحه "نظرارت علماء" که بطبع رسیده بدون تغییر، ضم قانون شود و تعیین هیئت نظار هم در همه اعصار با مراجع باشد چه خودشان تعیین بفرمایند یا بقرعه خودشان معین شود و ماده‌ای که حجۃ‌الاسلام آقای آخوند خراسانی مدظلله تاگرافیاً بتوسط حجۃ‌الاسلام آقای حاجی شیخ فضل‌الله دامت برکاته از مجلس محترم خواستند در قانون اساسی درج شود.

ثالثاً اصلاحات مواد قانونی از تقيید مطلقات و تخصیص عمومات مثل تهذیب مطبوعات و روزنامه‌جات از کفریات و توهین بشرع و اهل شرع و غیره‌اکه در محضر علماء اعلام و وجوده از وکلا واقع شد باید بهمان نحو در نظامنامه بدون تغییر و تبدیل درج شود».

چنانچه می‌بینیم خواسته‌های شیخ که منجر به شهادت ایشان شد، چه مقدار منطقی، مشروع و حدائقی و

حتی قانونی است:

یک) مشروطه از نوع اسلامی و مشروع آن باشد نه لائیک؛

(دو) مجتهدین بر قانونگذاریهای مجلس طبق قانون اساسی، نظارت کنند تا قوانین خلاف شرع نباشد؛
سه) اصلاحاتی در بعضی قوانین که عیناً از روی قوانین غربی ترجمه شده بود.

۴۹) نامه‌ها، تلگرافات و فتاوی شیخ شهید

شیخ مجاهد، تنها به تنویر افکار عمومی از طریق سخنرانی و روزنامه اکتفاء نکرده بلکه برای تفکیک "مشروطه اسلامی" از "مشروطه سکولار"، مستقیم به سراغ علماء و مسئولین و تأثیرگذاران بر افکار عمومی و وضع حاکمیت نیز رفت و با مکاتبات و تلگرافات و ... به جریان‌سازی در سطوح عالی جامعه نیز وقوع بسیار می‌نمود که به نمونه‌هایی از آن اشاره می‌شود:

از جمله، حضرات آیات، آخوند خراسانی و شیخ عبدالله مازندرانی که از نجف اشرف، تلگرافی توسط شیخ شهید به مجلس شورای ملی فرستادند، شیخ از همان تحصن حضرت عبدالعظیم، تلگراف را به رئیس مجلس ارسال می‌دارد و در ذیل تلگراف گلایه می‌کند که چرا علیرغم آنکه مخالفان تظاهر می‌کنند که به مراجع نجف، احترام و اعتناء قائلند، معدلک امثال این تلگراف را مسکوت گذارده و اعتناء نمی‌کنند؟ شیخ از جمله، معترض است که چرا به چنین تلگراف‌هایی، نه جوابی عرضه می‌شود و نه در موضوع مذاکرات مجلس قرار می‌گیرد. مراجع نجف، در تلگراف مزبور، از جمله اظهار داشته‌اند که تأکید بر ماده قانونی ابدی و غیرقابل نسخ "نظارت فقهی و شرعی" بر مصوبات مجلس، از اهم امور و حافظ اسلامیت اساس مشروطیت و قانون اساسی است:

"مجلس محترم شورای ملی شیخ‌الله تعالیٰ ارکانه، ماده شریفه ابدیه که در نظام‌نامه اساسی، درج و قانونیت مواد سیاسی و ... از شرعیات را به موافقت با شریعت مطهّره، منوط نموده‌اند از اهم مواد لازم و حافظ اسلامیت این اساس است و چون زنادقه عصر، بگمان فاسد حریت مطلقة، این موقع را برای نشر زنادقه و الحاد، مقتنم و این اساس رابدnam نموده، لازم است ماده ابدیه دیگری در دفع این زنادقه و اجراء احکام الهیه عز اسمه، بر آنها و عدم شیوع منکرات، درج شود تا بعون الله تعالیٰ، نتیجه مقصود از مجلس محترم، مترتب و فرق ضاله، مأیوس شده و اشکالی متولد نشود. انشاء الله تعالیٰ".

جالب است که این موضع‌گیری‌ها از ناحیه مراجع طرفدار مشروطه در نجف و مخالفان شاه و استبداد

صادر شده و شیخ در ذیل این تلگراف می‌نویسد:

«این دو حجت‌الاسلام - اطآل الله تعالیٰ ایام افاضات‌هـما - چنین تصور فرموده‌اند که فصل دائر بر نظارت و مراقبت عدول مجتهدين در هر عصر، مورد قبول مجلس و درج در نظام‌نامه شده است لهذا تلگرافاً بذل شفقت و تحسین فرموده‌اند و محض مزید اهتمام در جلوگیری منحرفين از جاده مستقیمه، افزودن فصلی دیگر را خواسته‌اند که الحق شرط عاقبت‌آندیشی و مال‌بینی را بجای آورده و درجه تقطّن خود را در خور هزارگونه تمجید و تشکر قرار داده‌اند. لازم است عموم مسلمانان، عین عبارت تلگراف آن بزرگواران را قرائت کنند و مقام غمخواری و پاسداری ایشان از شرع نبوت(ص) و حفظ اسلامیت مجلس شوریی که منشأ مهاجرت این داعی و این هیئت مقدسه است، مستحضر شوند.»

(۵) اختلاف اندازی میان روحانیت، استراق‌الائمه لائیک‌ها

شیخ تلگراف دیگری از آیه... سید‌کاظم طباطبائی به آیت‌آخوند آملی را در روزنامه خود منتشر نموده و در ذیل آن توضیح می‌دهد که علماء، همگی مشروطه‌خواه و ضد استبداد لائیک یا مذهبی‌نما که بدست انگلستان و... ساخته می‌شود مبارزه باید کرد. و نیز هشدار می‌دهد که نفوذی‌ها با افتراءات و تحریف‌ها و دروغ و جوّسازی، میان علماء و مراجع نیز می‌خواهند اختلاف‌اندازند و باید هشیار بود. شیخ می‌نویسد:

«از سلسلة جلیله روساء ملت، احدی منکر مجلس شورای ملی اسلامی نیست و تمام اهتمام حجج اسلام تنها در جلوگیری از دشمنان دین است، چه پیروان میرزا علی‌محمد شیرازی معروف به «باب» و چه جماعت هوایبرست طبیعی مذهب فرنگی ماب. چراکه بالحق و العیان می‌بینید که در ظرف این یکسال لامذهب‌ها چه شوق و شعفی دارند و بلطایف الحیل خود را در متن و حاشیه مجلس، ورود داده با هزار امیدواری با خیالات خبیثه خودشان، مشغول کارند و بدروغ می‌گویند مجلس را مبارکه‌داریم و شب و روز به فتنه‌سازی و اختلاف افکنی میان علماء و در بین روساء ملت و شقّ عصای امت می‌گذرانند و بهره‌طرف که فربی آنها را خورد، خود را می‌بندند و نسبت بطرف دیگر، جسارت و جرأت به مرسانیده و هرزگی را که تنها حریه اینهاست، استعمال می‌کنند. الحمد لله که لامذهب‌های روزگار بمن دشنام می‌دهند و بایهای معلوم الحال با من دشمنی می‌کنند و پناه می‌برم بخدای تعالیٰ از اینکه این سخن مردم، مرید من باشند و از حزب و مجرم محسوب بشوند و بزبان

و قلم اینها، اکمل ادیان را تنقیص بکنم و در اتم شرایع، طعن و طنز بزنم باری این فرق فاسدۀ مفسدۀ، همه بدانند که هیچ حیله و هیچ مکر برای آنها سود نخواهد بخشید و هیچکس بساط شریعت مقدسۀ محمدیه نمی‌تواند برچیند. ای بسا آرزو که خاک شده است. مجلس، دارالشورای کبرای اسلامی است و بمساعی مشکورۀ حجج اسلام و نواب عامتۀ امام(ع) قائم شده است.»

(۵۱) پیشبینی خشونت غربگرایان و اعلام آمادگی برای شهادت

شیخ در نامۀ دیگری پیش‌بینی می‌کند که بزودی در راه دفاع از احکام خدا به شهادت خواهد رسید و همین طرفداران آزادی غربی و قانون و دمکراسی و لائیسیتۀ که احکام اسلام را به "خشونت آمیز بودن" و نقض حقوق بشر، متهم می‌کنند، خود خشن‌ترین اند و حاضرند خونهای بزند تا بقدرت برستند و منافع اربیان غربی خود را تأمین کنند و همین فراخوانان به "مدارا و تسامح"ا، که برای عوام‌فریبی، ریاکاری می‌کنند حتی چهار کلمه سخنرانی یک‌مجتبه محترم وی آزار رانیز تحمل نکرده و او را به دار می‌کشند. این است که شیخ، اعلام آمادگی برای مرگی خونین و مظلومانه در راه افشاء خط انحراف و دفاع از خلوص انقلاب مشروطۀ اسلامی می‌نماید: «این پیر دعاگو آفتاب لب بام هستم. دیگر هوس زندگی ندارم و آنچه در دنیا باید ببینم، دیدم لکن تا هستم در همراهی اسلام، کوتاهی ندارم. این نیم‌جان خود را حاضر کردم برای فدای اسلام لذا اگر عرضی بکنم، معلل بپیچ غرض دنیوی نیست. اگر مطلبی را خدا بخواهد، جهانیان دست به هم بدهند، نمی‌توانند بیگردانند و بالعکس. در اینصورت از اسلام نباید گذشت. اگر عرض مرامی‌شندند باین روزها مبتلا نبودند. حالا همان است. باید اجتماع ملّی بشود و فریاد و اسلاماً بلند شود. آدم از جان گذشته خیلی کارها می‌تواند بکند. مختارید. مختار!»

(۵۲) هل من ناصِرٍ يَنْصُرُنِي؟!

شهید فضل... نوری در تاریخ جمادی الاولی ۱۳۲۵، نامه‌ای خطاب به علماء شهرستانها می‌نویسد و در آن با همه، اتمام حجت می‌کند که میراث بزرگ علمی، دینی و تاریخی علماء سلف را باید حفظ کرد و نباید سفاهت و سست عنصری نشان داد:

«محضر مقدس علماء عظام و مروج اسلام ادام اللہ ظلالہم الممد على مفارق المسلمين.

قریب هزار سال است که از غیبت کبرای حضرت حجۃ‌ابن‌الحسن عجل الله تعالی فرجه می‌گذرد. در این مدت

متتمادی، علمای بزرگ و نواب عامه در هر دوره، رنجها برده و سختیها کشیده‌اند و از بذل عمر و مال، چیزی درین نداشته‌اند تا دین اسلام و مذهب جمفری را امروز بدست شما رسانیده‌اند. شرح خدمات و خدمات و آثار قلمی و مجاهدات علمی آن بزرگواران را در حفظ شریعت و حراست اساس اسلام، شماها خود بهتر از همه کس می‌دانید. در این عصر، تکالیف نیابت عامه و مسئولیت بشما متوجه است. باید این اسلام را که ودیعه الهیه است، به همان قوت و رونق و رواج که از اسلام گرفته‌اید، تسلیم اخلاف بفرمائید ولی امروز دشمنان شما در این مملکت بدستیاری منافقین، وضعی فراهم آورده‌اند که آیا چه افتاده است که امروز باید دستور عدل ما از پاریس برسد و نسخه شورای ما از انگلیس بباید؟ اگر این سر سیاسی را از دارالخلافه و غیرها استکشاف فرمودید، خواهید دید که در این فتنه عظمی، برزالاسلام کله الى الکفر کله (نبرد سرنوشت میان اسلام و کفر است)، آنوقت داعیه اسلام را اجابت خواهید کرد و به استغاثة مالتیک خواهید گفت.

اما درباره دولت: حیرت باید داشت و عبرت باید گرفت شخص اول، برخلاف مصلحت شرع با این فرقه، همراه است. اعمام همایون با گنجهای قارونی، خود را بکنار کشیده‌اند، رجال دولت، همه خاموش، همه مدهوش، پادشاه اسلام پناه!! آیا خود نیز غافل است یا متغایر؟ شاید وساوس وزرای خیانت شعار و دسائی دولتهاي همچوار و افسونهای روزنامجات که امروزه از وسائل تهتک و تجزی و ادوات تکسب و تکدی شده است، تأثیر نموده پادشاه را برای تسلیم کردن اسلام و تبدیل دادن شرایع و احکام، حاضر ساخته باشد؟

در هر دو صورت، بر شماها ای نواب امام و ای حصن اسلام که خود را عند الله و عندالرسول، مسئول می‌شناسید، واجب است که پادشاه را از عاقبت این فتنه، تحذیر بکنید بلکه خاطر خطیر را تکدیر بفرمائید که ما حاضرین می‌بینیم و الشاهدیزی مالایری الغایب که هیل اسلام به آواز جانگاز می‌فرماید هل من ناصر ینصرنی؟ و به فضل الله تعالی طبقات حامی اسلام، کروکرور در هر صنفی از برای مجاهده، حاضرند و بحکم جهان مطاع امام عصر - ارواحنا فداه - فرمان شما را منتظرند. «فیا خلفاء الامام على المسلمين، يا ورثة الانبياء والمرسلين، اجبوا داعی الله و بادروا على اسم الله من غير انتظار.» (پس ای جانشینان امام در رهبری مسلمین و ای وارثان رسالت پیامبران، فراخوان الاهی را لبیک بگوئید و بی‌درنگ و بنام خدا به یاری حقیقت بستایید).

— ادامه دارد —